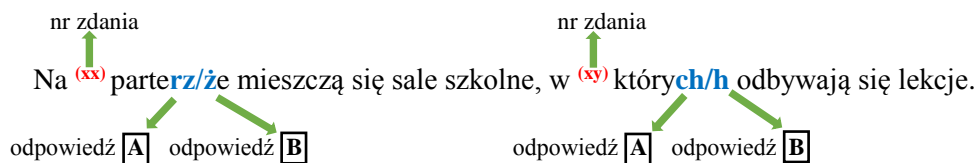

Klasy Gimnazjum
7; 23

Część pierwsza.

Przeczytaj uważnie tekst, zwracając uwagę na wyróżnione na niebiesko wyrazy. W każdym z nich podano dwie odpowiedzi dotyczące pisowni. Wybierz tę właściwą i **przenieś ją na kartę odpowiedzi** zgodnie ze wzorem:

Po owej więc uczcie, na której znudziwszy się błaznowaniem Watyniusza brał wraz z Neronem, Lukanem i Senecjonem udział w diatrybie: czy kobieta ma duszę — wstawszy ⁽¹⁾pu/óžno, ⁽²⁾zaż/rzywał, jak zwykle, ⁽³⁾kom/ąpieli. Dwaj ogromni balneatorzy złożyli go właśnie na cyprysowej mense, pokrytej śnieżnym egipskim bysem, i dłońmi, maczanymi w wonnej oliwie, ⁽⁴⁾poczę/eli nacierać jego ⁽⁵⁾ksz/rztałtne ciało — on zaś z zamkniętymi oczyma czekał, aż ciepło ich rąk przejdzie w niego i usunie zeń ⁽⁶⁾znuż/rzenie.

Lecz po pewnym czasie przemówił — i otworzywszy oczy jał rozpytywać o pogodę, a następnie o gemmy, które jubiler Idomen obiecał mu przysłać na dzień dzisiejszy do obejrzenia. Pokazało się, że pogoda jest piękna, połączona z lekkim powiewem od Gór ⁽⁷⁾a/Albańskich, i że gemmy nie przysły. Petroniusz znów przymknął oczy i wydał rozkaz, by przeniesiono go do tepidarium, gdy ⁽⁸⁾w tem/wtem ⁽⁹⁾s/zpoza kotary wychylił się nomenclator oznajmiając, że młody Markus Winicjusz, przybyły świeżo z Azji Mniejszej, przyszedł go odwiedzić.

Petroniusz kazał wpuścić gościa do tepidarium, ⁽¹⁰⁾dokąd/ do kąd i sam się przeniósł. Winicjusz był synem jego starszej siostry, która przed laty wyszła za Marka Winicjusza, męża konsularnego z czasów Tyberiuszowych. Młody ⁽¹¹⁾ślurz/żył obecnie pod Korbulonem przeciw Partom. Petroniusz miał dla niego pewną słabość, graniczącą z przywiązaniem.

— Pozdrowienie Petroniuszowi! — rzekł młody człowiek, wchodząc ⁽¹²⁾spręż/rzystym krokiem do tepidarium — niech wszyscy bogowie ⁽¹³⁾darz/żą cię pomyślnością, a zwłaszcza Asklepios i Kipyryda, albowiem pod ich podwójną opieką nic złego spotkać cię nie może.

— Witaj w Rzymie i niech ci odpoczynek będzie słodki po wojnie — odrzekł Petroniusz, wyciągając rękę ⁽¹⁴⁾z pomiędzy/spomiędzy fałd miękkiej karbassowej tkaniny. — Co słysząc w ⁽¹⁵⁾Armenii/i i czy bawiąc w Azji nie zawadziłeś o Bitynię?

Petroniusz był niegdyś rządcą Bitynii i co większa, ⁽¹⁶⁾ż/rządził nią sprężysto i sprawiedliwie. Stanowiło to dziwną sprzeczność z charakterem człowieka słynnego ze swej zniewieściałości i zamiłowania do rozkoszy — dlatego lubił wspominać te czasy, albowiem stanowiły one dowód, czym ⁽¹⁷⁾mógłby/ mógł by być, gdyby mu się podobało.

— Zdarzyło mi się być w Heraklei — odrzekł Winicjusz. — Wysłał mnie tam Korbulo z rozkazem ⁽¹⁸⁾s/ściągnięcia posiłków. (...)

Winicjusz ⁽¹⁹⁾począ/ół opowiadać o wojnie, lecz gdy Petroniusz przymknął powieki, młody człowiek, widząc jego zmęczoną i nieco wychudłą twarz, zmienił przedmiot rozmowy i jał wypytywać go z pewną troskliwością o zdrowie.

Petroniusz otworzył znów oczy.

Zdrowie! Nie. Przecież on nie czuł się zdrów. Nie doszedł jeszcze wprawdzie do tego, do czego doszedł młody Sisenna, który stracił do tego stopnia czucie, że gdy go przynoszono rano do łaźni, pytał: „Czy ja siedzę?” Ale nie był zdrów. Winicjusz oddał go oto pod opiekę Asklepiosa i Kipyrydy. Ale on, Petroniusz, nie wierzy w Asklepiosa. Nie wiadomo nawet, czyim był synem ten Asklepios, czy Arsinoe, czy Koronidy, a gdy matka ⁽²⁰⁾nie pewna/niepewna, cóż dopiero mówić o ojcu. Kto teraz może ręczyć nawet za swego własnego ojca!

{ Henryk Sienkiewicz : „Quo vadis” – fragmenty }

Część druga.

Przeczytaj uważnie polecenia, wybierz prawidłową odpowiedź (jedną) i **przenieś ją na kartę odpowiedzi**.

21. Petroniusz czekał z zamkniętymi oczyma. Czy inna forma tego rzeczownika „oczami” jest poprawna?

- A. obie formy są poprawne
- B. tylko „oczyma” to forma poprawna
- C. tylko „oczami” to forma poprawna

22. Balneatorzy byli ogromni. Jak brzmi stopień najwyższy wyróżnionego przymiotnika:

- A. nie stopniuje się
- B. bardziej ogromni
- C. najogromniejsi

23. Bohater brał udział w diatrybie. Który synonim wskazanego rzeczownika został zapisany błędnie:

- A. waszkość
- B. przynależność
- C. wspomnienie

24. Tepidarium to rodzaj łaźni. Zasadę regulującą pisownię „u” w tym wyrazie można także odnieść do rzeczownika:

- A. tłum
- B. akwarium
- C. szum

25. Jak wyjaśniamy zasady pisowni wyrazów: sprzeczność, charakter, dowód:

- A. „rz” po spółgłosce; „ch” na początku wyrazu rodzimego; „ó” wymienia się w wyrazie pokrewnym
- B. „rz” po spółgłosce; „ch” w wyrazie zapożyczonym; „ó” wymienia się w wyrazie pokrewnym
- C. „rz” po spółgłosce; „ch” na początku wyrazu rodzimego; „ó” niewymienne

26. Petroniusz nie czuł się zdrowy. Który wyraz bliskoznaczny do wskazanego czasownika został zapisany błędnie:

- A. niesprawny
- B. zniedołężniały
- C. zchorzały

27. Gemmy nie przyszły. Z jakimi jeszcze częściami mowy „nie” piszemy oddzielnie:

- A. przymiotnikami w stopniu równym i liczebnikami
- B. przysłówkami odprzymiotnikowymi w stopniu równym i przymiotnikami w stopniu najwyższym
- C. przymiotnikami w stopniu wyższym i zaimkami

28. W tekście pojawia się wiele znaków interpunkcyjnych. Błędnie sformułowano zasadę, że przecinek stawiamy:

- A. w utartych zwrotach frazeologicznych
- B. aby oddzielić zdania składowe
- C. przed spójnikami wynikowymi

29. W której z par wyrazów pojawił się błąd:

- A. przeniósł, tachał
- B. przeniósł, zwłóczył
- C. przeniósł, opóźniał

30. Petroniusz przemówił. Która zasada nie dotyczy pisowni „ó”:

- A. występuje w czasie przeszłym czasowników rodzaju męskiego
- B. występuje w przyrostkach –ów, -ówka, -ówna na końcu wyrazów
- C. wymienia się w wyrazach pokrewnych na „o”, „e”, „a”

31. W przytoczonym tekście pojawia się wiele wyrazów, w których „rz” występuje po literze „p”.

Po jakich jeszcze spółgłoskach (poza kilkoma wyjątkami) piszemy „rz”:

- A. b, t, m
- B. g, k, ch
- C. j, w, l

32. Która forma czasownika „przynoszono” z partykułą „by” została zapisana błędnie:

- A. by przynoszono
- B. przynoszonoby
- C. przynoszono by

33. Jaka zasada określa pisownię „ż” w rzeczowniku maż:

- A. wymienia się na „s”
- B. występuje w wyrazie zapożyczonym
- C. występuje po „ą”

34. Winicjusz, wchodząc, pozdrowił Petroniusza. Dlaczego wyróżniony wyraz zawiera „ch”:

- A. wymienia się na „sz”
- B. jest to wyraz zapożyczony
- C. „ch” jest niewymienne

35. Ile błędów znajduje się w zdaniu:

Petroniusz dążył w życiu do osiągnięcia szczęścia i harmoni, nie jednokrotnie jednak jego czyny były sprzeczne. Nie wahał się zamordować z zimną krwią, lubił hazard, ale także narażał się, broniąc chrześcijanów. Nie bał się przeznaczenia, nigdy nie załamał by się. Jego samobójcza śmierć była dojrzałą i samodzielną decyzją.

- A. 5
- B. 6
- C. 7